

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 377/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť L. H., Česká republika, zastúpeného advokátkou JUDr. D. K., P., vo veci namietaného porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 4 Co 121/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2006 doručená sťažnosť L. H., Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. K., P., vo veci namietaného porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor“), v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 Co 121/2006.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 121/2006 z 30. augusta 2006 s tým, aby bolo toto uznesenie zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 825,40 Sk.

Zo sťažnosti vyplýva, že Obec D. ako žalobkyňa podala 1. decembra 1999 Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti sťažovateľovi ako žalovanému o zrušenie notárskeho osvedčenia. V priebehu konania vstúpilo na strane žalobcu do konania aj Pozemkové spoločenstvo – Urbár D. Na pojednávaní konanom 9. apríla 2003 vzali obaja žalobcovia žalobu späť, žiadali späťvzatie žaloby pripustiť a konanie zastaviť. Sťažovateľ so späťvzatím žaloby súhlasil, avšak požadoval priznať náhradu trov konania. Uznesením okresného súdu č. k. 14 C 509/99-176 z 9. apríla 2003 bolo konanie zastavené, pričom obaja žalobcovia boli zaviazaní uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 10 254 Sk a 8 400 Sk. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie do výroku o náhrade trov konania, pričom uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 408/03 z 30. apríla 2004 bolo uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania zrušené a v tomto rozsahu bola vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia zaujal krajský súd právny názor, podľa ktorého v ďalšom konaní je potrebné vyčíslieť trovy právnych služieb z ceny predmetu konania a cenu predmetu konania treba určiť znaleckým posudkom. Okresný súd preto nariadil znalecké dokazovanie. Podľa jeho výsledku hodnota sporného lesného majetku predstavovala sumu 22 970 000 Sk. Vychádzajúc z tejto hodnoty sporu vyčíslil sťažovateľ trovy právneho zastúpenia na sumu 978 370 Sk. Uznesením okresného súdu č. k. 14 C 509/99-327 z 13. februára 2006 bola Obec D. zaviazaná nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 134 955 Sk a Pozemkové spoločenstvo – Urbár D. bolo zaviazané zaplatiť sťažovateľovi sumu 67 878 Sk. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 121/2006 z 30. augusta 2006 bolo uznesenie okresného súdu zmenené tak, že Obec D. má sťažovateľovi zaplatiť 120 782 Sk a Pozemkové spoločenstvo – Urbár D. sumu 60 391 Sk. Krajský súd pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia na rozdiel od okresného súdu vychádzal z rozdielnej hodnoty predmetu sporu za úkony vykonané od podania žaloby, ktorej predmetom bolo pôvodne zrušenie notárskeho

osvedčenia, a za úkony vykonané po zmene, resp. rozšírení žaloby o určenie vlastníckeho práva. Takýto rozdielny prístup k cene predmetu konania považuje sťažovateľ za nesprávny. Bola tým porušená zásada rovnosti účastníkov konania, lebo cena predmetu konania pri zrušení notárskeho osvedčenia a následne pri určovaní vlastníckeho práva sa nemení, je tá istá a bola ustálená znaleckým posudkom. Takýto postup odvolacieho súdu je v rozpore s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy ako aj s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 Co 121/2006 z 30. augusta 2006 vyplýva, že na základe odvolaní oboch žalobcov, ako aj sťažovateľa bolo zmenené uznesenie okresného súdu č. k. 14 C 509/99-327 z 13. februára 2006 vo výroku o trovách konania tak, že Obec D. je povinná zaplatiť sťažovateľovi 120 782 Sk a Pozemkové spoločenstvo – Urbár D. 60 391 Sk. Sťažovateľ v podanom odvolaní požadoval náhradu trov prvostupňového konania vo výške 834 084 Sk ako aj náhradu trov odvolacieho konania a cestovných výdavkov. Poukázal na to, že okresný súd pri stanovení hodnoty sporu pre účely výšky tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal zo všeobecnej hodnoty lesného pozemku vo výške 22 970 000 Sk. Nezohľadnil však hodnotu, ktorá bola predmetom sporu, a to ornú pôdu ako aj ostatnú plochu. Mal preto vychádzať z celkovej hodnoty 24 183 060 Sk. Nesúhlasil ani s tým, že okresný súd použil aj ustanovenie § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Namietal tiež nepriznanie náhrady trov za vyjadrenie k znaleckému posudku, ako aj nepriznanie cestovného pre nedoloženie technického preukazu, keďže technický preukaz súdu predložil. Podľa zistenia krajského súdu pôvodná žaloba znela na zrušenie notárskeho osvedčenia. Až podaním z 29. mája 2001 došlo k zmene žaloby tak, že sa požadovalo určenie vlastníckeho práva k vymedzeným nehnuteľnostiam – lesnému majetku. Zmena žaloby bola pripustená 8. októbra 2001, a preto až týmto dňom sa predmetom konania stalo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Preto okresný súd nesprávne postupoval, ak priznal sťažovateľovi za dva úkony právnej pomoci tarifnú odmenu vo výške 25 070 Sk. Správne bolo treba za prevzatie a prípravu zastúpenia zo 4. decembra 2000 a za účasť na pojednávaní 4. decembra 2000 priznať iba odmenu vo výške po 200 Sk v zmysle § 13 ods. 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci v znení neskorších predpisov a k tomu prislúchajúci režijný paušál dvakrát

po 100 Sk. Okresný súd postupoval správne, pokiaľ pri rozhodovaní o náhrade trov aplikoval aj dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 Občianskeho súdneho poriadku, pričom správne stanovil aj podiel týchto dôvodov vo vzťahu k celkovej náhrade trov konania. Ďalej nezodpovedá pravde, že by po pripustení zmeny žalobného petitu bolo predmetom konania aj určenie vlastníckeho práva k ornej pôde a ostatnej ploche, keďže predmetom žaloby boli iba lesy. Okresný súd správne rozhodol, ak nepriznal právnej zástupkyňi sťažovateľa odmenu za vyjadrenie k znaleckému posudku. Posudok bol vypracovaný len za účelom stanovenia hodnoty predmetu konania a nie za účelom ďalšieho rozhodovania vo veci. Preto ani krajský súd nepovažoval tento úkon za účelne vynaložený. Napokon správne bolo aj nepriznanie náhrady za použitie osobného motorového vozidla sťažovateľom. Priznaná bola náhrada iba vo výške cestovného za hromadný dopravný prostriedok, čo treba považovať za správny postup. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 2006.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých

porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu je vyčerpávajúca a je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Nemožno preto závery krajského súdu považovať ani za zjavne neodôvodnené, ale ani za arbitrárne. Je právom všeobecného súdu vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, pričom názor krajského súdu, podľa ktorého treba rozlišovať pri stanovení odmeny za právne služby advokáta medzi obdobím, keď predmetom konania bolo zrušenie notárskeho osvedčenia a obdobím, keď predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva, je celkom legitímny. Rovnako nemožno mať výhrady voči aplikácii ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku o dôvodoch hodných osobitného zreteľa v súvislosti s náhradou trov konania.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2006